

2023

Årsmelding

Kontrollutvalget

Lillesand
kommune

Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS

www.vetaks.no

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning.....	3
1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid.....	4
2. Kontrollutvalget sine ressurser	5
2.1 Sekretariatet	5
2.2. Revisjonen.....	6
2.3 Økonomi	6
3. Kontrollutvalget sin virksomhet.....	7
3.1 Regnskapsrevisjon	7
3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll	8
3.3 Påseansvar økonomiforvaltning	10
3.4 Annet arbeid i utvalget	10
4. Vedlegg.....	12
4.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget.....	12
4.2 Kilder til informasjon	15

1. Innledning

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret, administrasjonen og revisjonen for samarbeidet.

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger på sekretariatets hjemmesider: www.vetaks.no/ Lillesand kommune. På www.vetaks.no finner du også møtekalender, informasjon om kurs og konferanser, nyttige lenker om kontrollutvalgets virksomhet og annen relevant informasjon.

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.

Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll på vegne av kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet så lenge det kan defineres som kontroll, men kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven § 23-5 «*rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget*». Hensikten med kontrollutvalgets årsmelding er derfor å rapportere på utvalgets arbeid, opp mot kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver og møteplan. Årsmeldingen gir også et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks og forholdet til revisjonen og sekretariatet, og de viktigste saker som er behandlet gjennom året.

1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning

Kontrollutvalget ble valgt på det konstituerende kommunestyremøtet for perioden 2023-2027, høsten 2023, i henhold til krav til valgbarheten av kontrollutvalgsmedlemmene jfr. kommuneloven §23-1 tredje ledd.

Kontrollutvalget består av følgende fem medlemmer og ni varamedlemmer:

Medlemmer av kontrollutvalget 2023-2027

Faste medlemmer:

Bjørn Melbye (AP)

Mari Jore (SV)

Berit Skovli (AP)

Beathe Beckstrøm (FrP)

Jarle Fosen (H)

Varamedlemmer:

Felles liste AP, SV og V:

1. Roy Akselsen (AP)

2. Anne Breivik (AP)

3. Bjørn Morten Holm

4. Toril Sjursen (R)

5. Nils Justvik (SV)

6. Jan Erling Tobiassen (AP)

Felles liste H, FrP og SP:

1. Kjell Jørgen Meier Ribe (H)

2. Kåre Blålid (SP)

3. Kari Erdvik (H)

Kontrollutvalget hadde frem til valget i 2023 følgende medlemmer og varamedlemmer, valgt av kommunestyret:

Medlemmer av kontrollutvalget 2019-2023

Faste medlemmer:

Bjørn Melbye (AP)

Astrid Schmidt (SV)

Leif Vagle (AP)

Varamedlemmer:

Felles liste AP og SV:

1. Reidun Aamland Andersen (AP)

2. Mari Jore (SV)

Beathe Beckstrøm Holte FrP
Knut Halvor Holthe Rismyhr (H)

3. Bjørn Egil Hansen (AP)
Felles liste H og FrP:
1. Lars Gunnar Nag (H)
 2. Ingebjørg Ribe Rudihagen (KrF)
 3. Kerstin Thoresen (H)

1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid

Ansaret til kontrollutvalget følger av kommuneloven §23-2 første ledd:

«Kontrollutvalget skal påse at:

- A. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- B. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- C. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- D. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- E. vedtak som bystyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»*

Utover dette kan kontrollutvalget ta opp ethvert spørsmål ved kommunens virksomhet som er knyttet til utvalgets ansvarsområde. Det er kun lovverket, kommunestyret og utvalget selv som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver og saker, eller begrense hvilke saker utvalget kan behandle.

Kontrollutvalget har omfattende innsynsrett. Blant annet kan utvalget uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles. Utvalgets leder kan la et av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kontrollutvalget har ikke adgang til å føre kontroll med kommunestyret eller overprøver politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret eller annet folkevalgt organ er i ferd med å treffe eller har truffet et ulovlig vedtak.

Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret (bystyret eller fylkestinget), kontrollutvalget sammen med sekretariatet, kommunedirektøren og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.

2. Kontrollutvalget sine ressurser

2.1 Sekretariatet

Kontrollutvalgssekretariatet er støttespiller for kontrollutvalget og er viktig for et godt og effektivt kontrollarbeid i kontrollutvalget. Sekretariatet skal etter kommuneloven § 23-7, 2. ledd påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med blant annet oppgaver knyttet til administrasjon, rådgivning og koordinering.

Kommunen er medeier i, og kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Med oppdrag for 34 kommuner og 2 fylkeskommuner i Agder og Vestfold og Telemark er VETAKS et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har 9 ansatte og fast sekretær for kommunen var i 2023 Mariell Robstad Eneroth.

Sekretariatets hjemmeside er www.vetaks.no. Her finnes informasjon om kontrollutvalget, møter, saker og sekretariatet.

2.2. Revisjonen

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Sørlandet kommunerevisjon IKS (SK-revisjon). Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for kommunen. I tillegg kan revisor gjennomføre andre oppdrag etter avtale.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Ketil Raknes og hovedrevisor er Eirin Kvalø Pettersen. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor er Kristian Fjellheim.

Revisjonens hjemmeside er www.sk-revisjon.no. Her finnes blant annet revisjonen sine rapporter.

2.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2023 i sak 21/22 og for 2024 i sak 32/23.

	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2023
Møtegodtgjørelse	100 000	90 000	109 608
Kurs og andre utgifter	60 000	60 000	10 174
Andre driftsutgifter	15 000	15 000	2 625
Sekretariatstjenester	218 306	217 000	217 500
Revisjonstjenester	1 401 000	1 322 850	1 322 852
Totalsum	1 794 306	1 704 850	1 662 760

Det er mer kostnad til møtegodtgjørelser, tapt arbeidsfortjenester enn budsjettet, men det er variable faktorer som kan gi dette utslaget. Kursbudsjettet er det brukt lite av og dette er vanlig inn i siste året utvalget sitter. I tillegg ble det ikke fakturert for opplæringsdagen som sekretariatet arrangerte i november. Det ble betalt av sekretariatet i sin helhet, som et bidrag tilbake til eierkommuner fra oppsparte midler etter mindreforbruk fra tidligere år.

3. Kontrollutvalget sin virksomhet

Kontrollutvalget har i 2023 avholdt fem møter og behandlet 49 saker.

Kontrollutvalget har noen lovpålagte saker, som i hovedsak er knyttet til regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Disse er omtalt i egne delkapittel.

I løpet av året står kontrollutvalget fritt til å ta opp saker og holde de møter man ønsker. Eksempler på andre type saker kontrollutvalget kan ha oppe i løpet av året er blant annet årsmelding, budsjettsak og møte- og arbeidsplan.

En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg 1

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum med unntak av de tilfeller hvor det etter lov og forskrift er pålagt å lukke møtet.

Saksdokumentene og protokollene publiseres fortløpende på sekretariatets hjemmeside:

[VETAKS | Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS](#)

3.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon er regulert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- A. kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- B. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*

C. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i [kapittel 2](#) og 3.

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalget har hatt god dialog med regnskapsrevisor i 2023. Oppdragsansvarlig revisor/teamleder har i løpet av året rutinemessig deltatt i utvalgets møter, og oppdatert utvalget på arbeidet med gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget behandler hver høst revisjonsplan for regnskapsrevisjonen. I forbindelse med behandling av årsregnskapet i møte 18.04.2023 behandlet utvalget revisors rapport kontrollutvalget hvor revisor redegjorde for utført revisjon for årsregnskapet 2022.

Kontrollutvalget har ikke mottatt nummererte brev fra regnskapsrevisor.

Kontrollutvalget uttalte seg om årsregnskapet og årsberetningen til kommunestyret i sak 8/23. Kontrollutvalget anbefalte i sitt vedtak at årsregnskapet og årsberetningen godkjennes.

3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og en plan for eierskapskontroll. Kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 beskriver dette.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkinger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Plan for eierskapskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegerere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Planen er godkjent av bystyret i møte 24.03.2020 sak 053/20.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023:

- Oppvekst
- Sektoroverskridende områder
- Helse og omsorg/hjelpetjenester
- Struktur1
- Oppvekst

Plan for eierskapskontroll:

- Lillesand Næringsarealer AS (LINA)

Status for prosjekter:

- «Ressursstyring i helse og omsorg» levert juni 2023.
- Eierskapskontroll «Lillesand næringsarealer AS» levert i januar 2023.
- Kontrollutvalget har i 2023 bestilt forvaltningsrevisjon «Offentlig anskaffelser». Rapporten leveres i 2024.

- Bestilt eierskapskontroll AVIGO AS, sammen med andre eierkommuner. Leveres i 2024.

3.3 Påseansvar økonomiforvaltning

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven § 23-2, 1. ledd bokstav b.).

Regnskapsrevisor legger årlig frem en rapport på utført forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. I møte 14.02.2023 la revisor frem rapport om etterlevelseskontroll med etterlevelse av bestemmelser og vedtak innen kommunens økonomiforvaltning – er gebyrene for selvkostområdet bygge- og delesaker dokumentert og etterprøvbart? Revisjonens uttalelse inneholdt ingen merknader.

I møte 05.12.2023, la revisor frem en risikovurdering om etterlevelseskontroll og varslet at området «Overtidsbestemmelser» skulle kontrolleres.

3.4 Annet arbeid i utvalget

Administrasjonen har ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Kommunedirektøren og representanter for kommunedirektøren har deltatt på flere av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid.

Kurs og konferanser

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift.

Kontrollutvalget var representert på følgende kurs i 2023:

NKRF kontrollutvalgskonferanse januar 2023.

Alle kontrollutvalgsmedlemmene deltok på opplæringsdag i Arendal, 15.11.2023,

Lillesand kommune 30.04.2024

Kontrollutvalget

4. Vedlegg

4.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget

Møte 14.02.2023

1/23 – Rapport fra eierskapskontroll Lillesand Næringsarealer AS

2/23 – Revisors egenvurdering av uavhengighet 2023

3/23 – Orientering om situasjonen i enhet for omsorg og mestring sett i lys av bekymringsmeldinger

4/23 – Forenklet etterlevelseskontroll 2023

5/23 – Orientering fra revisor

6/23 – Referatsaker

7/23 – Eventuelt

Møte 18.04.2023

8/23 - Lillesand kommunes årsregnskap og årsberetning 2022 - kontrollutvalgets uttalelse

9/23 – Orientering om kommunens bankforbindelse

10/23 – Oppfølging – orientering om situasjonen i enhet for omsorg og mestring sett i lys av bekymringsmeldinger

11/23 – Orientering om utbyggingsavtale og anleggsbidrag - Fasterdammen

12/23 – Bestilling av neste forvaltningsrevisjonsprosjekt

13/23 – Bestille neste eierskapskontroll

14/23 – Årsmelding 2022 Lillesand kontrollutvalg

15/23 – Orientering fra revisor

16/23 - Referatsaker

17/23 – Eventuelt

Møte 13.06.2023

18/23 – Oppfølging – bekymring for oppvekstmiljø rundt barn og unge i Lillesand og kommunens arbeid med bedre tverrfaglig innsats (BTI)

19/23 – Orientering om arbeidsmiljøundersøkelse utført i Lillesand kommune

20/23 – Orientering om kommunens arbeid med å forebygge og motvirke korrupsjon og hvitvasking innenfor offentlige anskaffelser og innkjøp

21/23 – Oppfølging – eierskapskontroll LINA AS

22/23 – Økonomiske situasjon per 1. tertial 2023

23/23 – Forvaltningsrevisjon – ressursstyring helse og omsorg

24/23 – Prosjektplan eierskapskontroll AVIGO AS

25/23 – Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering

26/23 – Innspill til risiko- og vesentlighetsvurderingen

27/23 – Drøftingssak – evaluering av arbeidet i kontrollutvalget

28/23 – Orientering fra revisor

29/23 – Referatsaker

30/23 – Eventuelt

Møte 05.09.2023

31/23 – Orientering om skole og oppvekstsektoren

32/23 – Budsjett for kommunens kontrollarbeid 2024

33/23 – Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjons 2023

34/23 – Orientering fra revisor

35/23 - Referatsaker

36/23 – Eventuelt

Møte 05.12.2023

37/23 – Nytt kontrollutvalg – møter og arbeidsform

38/23 - Samspill mellom kontrollutvalget og ordfører og bystyret

39/23 – Samspillet mellom kontrollutvalget og kommunedirektør

40/23 – Orientering om budsjett 2024 for Lillesand kommune

41/23 – Orientering om beredskap 2023

42/23 – Invitasjon til medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn

43/23 – Prosjektplan for forvaltningsrevisjon «Offentlig anskaffelser»

44/23 – Risikovurdering forenklet etterlevelseskontroll 2023

45/23 – Engasjementsbrev Sørlandet kommunerevisjon IKS

46/23 – Møte- og arbeidsplan 2024 Lillesand kontrollutvalg

47/23 – Orientering fra revisor

48/23 – Referatsaker

49/23 - Eventuelt

4.2 Kilder til informasjon

Lover og forskrifter

Kommuneloven ([.](#))

Offentleglova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2006-05-19-16?q=offentlig>)

forvaltningsloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10?q=forvaltning>)

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904?q=kontrollutvalg>)

Veiledere

Kontrollutvalgsboka

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka/id2893214/>)

Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-til-kontrollutvalgs-og-revisjonsforskriften/id2838745/>)

Samarbeidspartnere og bransjeorganisasjoner

Forum for kontroll og tilsyn (www.fkt.no)

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (www.nkrf.no)

Forvaltningsrevisjonsregisteret (www.forvaltningsrevisjon.no)

Nasjonal tilsynskalender (<https://tilsynskalender.statsforvalteren.no>)

Sekretariatets hjemmeside

Sekretariatets hjemmeside (www.vetaks.no)

Kontrollutvalgenes sakspapirer (<https://opengov.360online.com/Meetings/VETAKS>)